

## ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.  
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.  
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

## TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

## INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.  
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 8 Noemvrie st. v.

(Δ) Mult se mai vorbește, mult se mai scrie despre reforma administrației politice din statul unguresc. Se vorbește, se scrie despre dorita reformă. Însă pare-ni-se, că cu cât mai mult se vorbește și se scrie, cu atât ne pomemim mai în depărtare de dinsa.

Și teamă ne este, că atunci, când o seamă de oameni va crede, că am ajuns să-i căutăm în față, să-i vedem ochisorii și, cu un cuvânt, frumșetea, ne vom trezi cu altceva înaintea noastră: cu o invenție nouă de un plan nou de maghiarizare.

Bărbaților politici ai compatrioților nostri maghiari le plac astfel de surprinderi. De sigur ei țin, că forța și virtutea politică în surprinderi de aceste are să se caute. Din punctul acesta și tractează ei pe aceia, pentru care vorbesc și scriu. Ear' fiindcă cei din urmă aplaudază tot ce li-se spune și li-se scrie, bărbații politici maghiari cred, că toată lumea trebuie să fie de naivitatea lor și de naivitatea publicului, cătră care se adresează vorbind și scriind.

Primul loc între astfel de naivi îl ocupă sirgitorul servitor al presei oficiale maghiare Gustav Beksics. Nu am face mențiune de împregiurarea aceasta. Gustav Beksics este un fanatic naiv. Facem cu toate aceste mențiuni chiar de dînsul, pentru-ca cu atât mai evidentă se fie situațiunea, în care se află regatul unguresc, când un naiv fanatic de talia lui Gustav Beksics afla răsunet în inimile bărbaților politici maghiari și este așa dîcînd purtat pe mâni de oamenii guvernului unguresc.

Acest G. Beksics a scris în timpul din urmă și o carte privitoare la reforma administrației politice. Se înțelege, că și cartea aceasta dovedește, că stilul e omul. Îndată titlul cărții sale arată, care este durerea autorului. Și titlul cărții arată, că nu atât de administrațiune este vorba, ci de „politica noastră națională”. Timbrul acesta din titlul cărții tradează tot. Căci greoiu de tot ar trebui să fie cineva, când n'ar înțelege, ce voiesce omul guvernului, scriind despre administrațiune în cartea sa „Közgazgatásunk reformja és nemzeti politikánk”. (Reforma administrațiunii noastre și politica noastră națională.)

Pentru noi Români, dar' sigur, că și pentru celelalte naționalități nemaghiare din regatul unguresc, cartea cul-

minează în expresiunea ideii, că Unria se apropie cu pași gigantiști de idealul statului național, în care națiunea unitară are să se coatească în noțiunea statului. Tradusă în limba noastră idea aceasta, are să dîcă: Ungaria are să fie prin administrațiunea reformată un stat național și naționalitatea statului are să fie maghiară.

Idea nu e nouă. Tot ce e nou este, că guvernul spriginesce idea din toate puterile și pe față. Un condeiu oficios depune idea într'o carte. Celelalte condeie oficiale o spriginesc și o taxează de excelentă. Ba și opozițiunea maghiară, afară de cea a lui Irányi, o privește răsucindu-'și mustața de bucurie.

Mai poate dîce cineva, că bărbații politici maghiari vorbesc și scriu despre reforma administrațiunii politice cu intențiune de a reforma această administrațiune? Nu. Ei vorbesc și scriu de reforma administrațiunii, dar' au în vedere naționalizarea, adică maghiarizarea statului unguresc.

Să ne spăimîntăm?

Deloc nu. Și nu avem cuvînt să ne spăimîntăm. Ceea-ce vor bărbații politici maghiari este naivitatea naivităților. Noi nu ne putem închipui, cum cugetă ei să naționalizeze statul unguresc, când ei sînt într'o minoritate disparentă. De altă parte ne vine să-i compătînim pe bărbații politici maghiari, când îi vedem, că vin să pună în lucrare o politică, prin care, vrînd-nevrînd, trebuie să pornească un războiu de extirpațiune a 400 milioane de cetățeni nemaghiari ai regatului. Fără de extirpațiunea aceasta nu se poate unifica naționalitatea statului, ca să devină maghiară.

Și aici este punctul, în care ne simțim noi, în care se vor simți naționalitățile nemaghiare din regat jignite. Și trebuie să se simtă jignite, când ele, care iubesc ordinea și doresc dezvoltarea lor firească, se se vadă dintr'odată, de dragul unor utopii ale unor fanatici naivi, atacate și împedecate în păstrarea ordinei și în dezvoltarea lor firească.

Bărbații politici maghiari, când urmăresc până și prin reforma administrațiunii politice maghiarizarea statului unguresc, nu numai că declară un războiu de extirpațiune naționalităților nemaghiare, care nu vor fi în stare de a-l executa, ci mai provoacă un fel de demoralizare a nemaghiarilor. Provoacă în naționalități gîstul pentru state naționale.

Ceea-ce tocmai pentru naționalitatea maghiară este mai periculos. Căci se ne închipuim odată, ce ar fi, când, ațîțați de politici maghiari cu poște de state naționale, Români, Sârbo-Croații, Slovaci, Rutenii, Germanii ar dîce: noi avem mai multe elemente gata pentru state naționale, și ar porni care încătore spre Răsărit, Meađađi, Apus, Meađa-noapte să facă state așa cum 'i-au învățat bărbații politici ai Maghiarilor să facă.

Dacă am ave procurori independenți și interesați de integritatea statului, ar trebui pe astfel de bărbați să-i trimită în temniță, care vatămă ordinea, liniștea și pacea între cetățenii statului. Se înțelege, că operațiunea lor patriotică ar trebui să o înceapă cu guvernul unguresc și cu toți aderenții lui.

Nu avem astfel de procurori. Deci pe calea aceasta nici că se va putea sana situațiunea. Altă cură trebuie în statul unguresc.

După-cum s'au desvoltat lucrurile în regatul unguresc de douăzeci-și-doi de ani încoace, aici numai factorul principal politic prin intervențiunea sa mai poate face o îndreptare spre bine.

Acest factor este Coroana sau purtătorul legal al Coroanei.

Românii au avut dreptate, când au hotărît să se îndrepteze cătră factorul acesta politic cu gravaminele lor. Au amănat trei ani de dîle lucrul acesta și rău au făcut. Acum, că prin conferența din urmă s'au pronunțat de nou pentru aceeași idee, ar trebui să nu mai întârzie, ci să o pună cât mai curînd în lucrare.

Aceasta și pentru-ca utopistii naivi dela noi, cu o di mai curînd, să de de o stavilă în drumul lor spre prăpastia, în care vor să arunce regatul și monarhia, și prin amîndouă să pună în joc soarta Europei.

Miscarea studenților dela universitatea din București. Din partea studenților se publică în ziarele din România următorul comunicat:

Pentru-că prin diferite diare s'au dat informațiuni greșite despre activitatea comitetului studenților însărcinat cu facerea unui memorandum relativ la situațiunea Românilor de preste munți, ne credem dăbri a le rectifica relatîndu-vă următoarele:

Membrii acestui comitet au mers pe la persoane în pozițiune de a ci tot ce se re-

feră la starea culturală trecută și prezentă a Românilor de preste munți, cerîndu-le informațiuni și consilii, și de altă parte au adunat singuri note relative la aceasta și au redactat un proiect de statute pentru societatea studenților ce se va înființa pentru cultura Românilor în afară de regat; memorandumul, — care va fi adresat studenților din universitățile străine și presei europene, în curînd va fi gata și se va citi în viitoarea adunare a studenților. Vă aducem la cunoștință apoi, că toți membrii acestui comitet sînt unanim convingși de importanța și necesitatea acestui apel ce va folosi în străinătate întregului românism.

E adevărat, că în precedentă întrunire trei din actualii membri ai comitetului au susținut, că nu cred necesar și oportun un memorandum privitor la situațiunea politică a Românilor din Ungaria, de aceeași părere însă sînt toți membrii comitetului, care în unanimitate au hotărît, ca memorandumul să se refereze numai la situațiunea culturală a Românilor de preste munți.

## REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 8 Noemvrie st. v.

Afaceri interne.

Evenimentul dîlei e discursul, pe care ministrul de culte Csáky 'l-a rostit în ședința de alaltăieri a casei deputaților. Contele Csáky nu a vorbit de eventualitatea schimbării legii din 1868. Cel mai mare preț 'l-a pus pe dovedirea, că ordonanța sa e legală. El a negat, că prin ordonanța sa ar fi avut de gînd să de o sancțiune penală §-lui 12 al articolului de lege LIII: 1868; pedepsele stabilite prin ordonanță ar ave numai singurul scop, de a garanta trimiterea extraselor matriculare autorității bisericești competente. Contele Csáky a declarat, că înainte de a o publica, el a adus ordonanța sa la cunoștința episcopilor și acestia nu au excepționat-o deloc și, afară de un singur episcop, nici unul nu a dîs, că trimiterea extraselor matriculare unui preot străin ar fi în contra dogmelor bisericii. Ministrul a dîs chiar, că mișcarea preoțimii trebuie să se privească de o răscăla a aceleia în contra episcopilor ei, căci în sfîrșit acestia, car' nu preoții subalterni au să hotărască în cestiuni dogmatice. Acesta e simbul expunerilor ministrului de culte.

Noi nu scim, ce atitudine iau episcopii față cu ordonanța ministerială, dar' par' că nu s'ar pute, ca între clerul înalt și cel subaltern să nu existe vre-o

înțelegere, mai ales sciînd, că de mare e disciplina în biserica catolică. La toată întîmplarea se va face lumină și în această privință, deoarece-ce episcopii nu vor pute întrelăsa a răspunde la expunerile contelui Csáky.

Din Cislaitania.

Rescriptul împărațesc, prin care dieta imperială, respective casa deputaților din Austria se convoacă pe dîua de 4 Decemvrie, a apărut la 14 l. c. Pentru sesiunea iminentă cercul de activitate al reprezentanței imperiului e foarte mărginit și, dacă ar merge după placul guvernului, ambele case nu ar ave decît să acorde provisoriu bugetului. În actuala situație neclară contele Taaffe ar voi să se ferească de ori-ce discuțiune a cestiunii transacției ceho-germane și de aceea sesiunea aceasta va fi redusă la puține săptămîni. Se înțelege, greutatea zace în împregiurarea, că dacă se va amîna dieta imperială, el nu poate să se tearească de convocarea dietei boeme pe luna lui Ianuarie. Că guvernul austriac își dă silința, de a se feri de ori-ce discuțiune delicată, rezultă și din ordinea de dî a primei ședințe, care conține un șir de rapoarte comisionale fără nici o importanță și prima citire a propunerilor de inițiativă din partea deputaților.

Obiectul principal al ședinței dietei provinciale din Bucovina dela 14 l. c. 'l-a format raportul comisiunii administrative cu privire la activitatea generală a anului expirat. La capitolul despre școalele populare archimandritul Miron Calinescu a rostit un discurs aproape de două ore despre școalele populare din Bucovina, făcînd o reprivire asupra timpului, decînd Bucovina aparține monarhiei austriace. El a recunoscut meritele neperitoare ale împăratului Iosif și ale guvernului iosefinic pentru școalele populare, mai ales că deja de pe atunci exista dispozițiunea pentru folosința ambelor limbi ale țerii, a celei germane și a celei române, și consistoriului 'i-s-a fost dat o ingerență normativă asupra școalelor. Trecînd la școalele de acum, oratorul a dîs, că e amicul lor, dar' s'a pus pe punctul de vedere al unui reprezentant al consistoriului metropolitan greco-oriental, accentuînd necesitatea respectării mai mari a naționalității și a limbii materne. Discursul a fost bogat în ce privește materialul statistic și a

## FOIȚA „TRIBUNEI”

Clara Milici.

— Novelă —

de

I. Turghenev.

Traducere din limba rusă

de

Enea Hodoș.

(Urmare.)

„Se pare”, urmă el în reflexiunea sa, „că arta nu a multumit-o, nu 'i-a umplut golul vieții. Adevărații artiști trăesc numai pentru artă, pentru teatru... Restul întreg dispare în fața lucrului, care ei îl numesc vocațiune... Ea era abia diletantă!”

Aici earăși se gîndi Aratov. — Nu, cuvîntul „diletantă” nu se potrivea cu fața aceea, cu expresiunea acelei fețe, cu ochii aceia expresivi...

Și earăși s'a ivit iocana Clarei cu ochii îndreptați spre el, înundați de lacrimi, cu buzele puțin deschise, cu mâinile împreunate... „Ah, nu trebuie, nu trebuie... șopti el... La ce?”

Așa a trecut dîua toată. La prînz Aratov a vorbit mult cu Platoșa, a întrebat-o de vremurile vechi, despre care, dealtcum, își aducea aminte cam rău, și tot cam așa și povestea, după-ce nu scia vorbi curgător și precis — și afară de Iașa ei, în tot decursul vieții sale, n'a băgat în seamă aproape nimic. Se bucura, că ce bun și vesel mai e astăzi! — Cătră seară Aratov era

asa de liniștit, de s'a jucat cu mătusa în cărți de-a porcu.

Așa a trecut dîua... — însă noaptea!!

XI.

S'a început bine; — a adormit curînd — și când mătusa a intrat la el în virful picioarelor, ea s'îi făcă de trei-ori cruce, — în fiecare noapte făcea treaba asta, — el dormea și respira lin, ca un copil. — Dar' înainte de a se ivi dîrile a visat ceva.

A visat, că mergea pe o stepă pustie, acoperită de petri, sub un cer puțin înalt. Printre petri ducea o cărare; el trecea înainte. Deodată se ridică în fața lui un fel de nou-raș subțire. S'a uitat mai bine: nou-rașul s'a prefăcut într'o femeie cu haină albă cu un brîu luminos preste mijloc. Ea se feria. El nu 'i vedea nici fața, nici pîrul... era acoperită cu un vîl lung. Dar' voia negreșit să o ajungă și s'îi privească în ochi. Ori-cît se grăbia — ea mergea mai repede.

Pe cărare zăcea o peatră lată, netedă, ca o lespede mormentală. El 'i a închis drumul. Femeia s'a oprit. Aratov se aruncă spre dinsa. Ea se întoarse cătră el, — însă totuși nu 'i vedea ochii... erau închisi. Fața ei era albă, albă ca zăpada; brațele îi atîrnau nemischate. Era ca o statuă.

Încet, fără a-și încovoia vr'un membru, s'a lăsat îndrît și s'a întins pe lespede... Ear' Aratov deloc s'a așezat lîngă dinsa, lungit ca o statuă dela morminte — și cu mâinile puse cruce ca la morți.

Dar' acum femeia s'a ridicat — și s'a dat în lături. Aratov voia asemenea să se scoale..., dar' nu putea nici să se misce

nici să-și descealeze mâinile — și se uita numai desperat în urma ei.

Atunci fără veste femeia se întoarse, — ear' el vădă nise ochi lupinoși, vii într'o față viuă, dar' necunoscută. Ea ridea, îi făcea semn cu mîna..., însă e tot nu se putea mișca.

Începînd ear' să ridă — și plecă repede, scuturându-'și vesel capul, e care începea a roși o ghirlandă de rose mite.

Aratov se silia să sîrge, se silia să frîngă această înfloritoare reuțate...

Deodată se întunecărotoare împregiurul seu... și femeie se reîntoarse la dînsul. Însă de astădată nu mai era situa necunoscută... era Clara. Ea s'a oprit în fața lui, și a încredințat mâinile — și îl pvia aspru și lung. Buzele sale sînt strînse, — dar' lui Aratov 'i-se pare, că aude cuvînte:

— „Dacă vrei să se cine sînt, să te duci acolo!”

— Unde? — întrebîl.

— „Acolo!” — auđîl răspunsul gemînd. — „Acolo!”

Aratov s'a deșteptat.

S'a ridicat în pat, aprins luminarea ce era pe mîșuța de noap, — dar' nu s'a sculat — și a stat mult așa, plin de fiori, uitîndu-se încet împregiur' l-se părea, că s'a întîmplat ceva decînd a culcase; că s'a înrădăcinat ceva într'însu... ceva 'l-a luat în stăpînire. „Și oare se ate?” șopti fără scire. „Oare există așa pere?”

Nu mai putea sta îpat. S'a îmbrăcat încetinel — și s'a plimbat prin odaie până s'a făcut dîua. Și lucru ciut! Nu mai gîndia la Clara nici un moment, — și nu gîndia

de aceea, fiindcă se hotărise ca să plece a doua zi la Kazan!

Se gîndia numai la călătoria asta; cum se o făcă și ce se iee cu sine, — și cum se cerceteze acolo tot ce se afle tot — și se se liniștească. — „Nu te duci”, se frămîta în sine, — „de bună-seamă înnebunesci!” Se temea de aceasta; își temea nervii. El era încredințat, că numai dacă va vedă cu ochii sei toate cele de acolo, — se va risipi ori-ce ispitire, — cum a fost și greutatea aceea din noaptea trecută. — „Șapoi toată călătoria ține o săptămînă”, gîndi... „ce este o săptămînă! altcum nu scap!”

Soarele răsăritor îi lumina odaia; dar' lumina dîlei n'a împrăsciat umbrele nopții ce îl copleșiseră și n'a schimbat hotărîrea sa.

Platoșa p'aci se fieșlovit de apoplexie, când 'i-a împărțit această hotărîre. S'a ghemuit... ghenunchii 'i-se îndoiră. „Cum la Kazan? de ce la Kazan?” șopti ea, rămînd cu gura căscată. Mai tare nu s'ar fi mirat, nici dacă ar fi aflat, că Iașa ei se însoară cu brutăreasa din vecini sau emigrează în America. — „Și stai mult la Kazan?”

— Preste o săptămînă mă reîntorc, — răspunse Aratov, stînd mai la o parte de mătusa, care ședea tot așa.

Platonida Ivanovna voi să mai răspundă ceva, — dar' Aratov a început a striga într'un mod cu totul neașteptat și neobișnuit. — Eu nu sînt copil, — a strigat el, și tot a îngălbenit, buzele-'i începură a tremura și ochii îi schînteiau de mînie. — Sînt în anul al douăzeci-și-șeselea, sciu eu ce fac, — am drept să fac ce-mi place! — Nu dau voe

nimeni... Dă-mi bani de cale, gătesc geamantanul cu rufe și haine... și nu mă necăji! — Preste o săptămînă mă reîntorc, Platoșa, — adause cu un glas mai blînd.

Platoșa se sculă, gemînd și ne mai răspunđînd nimic, se tiră încet în odaia sa. Iașa o înspăimîntase. — Capul meu nu mai stă pe umeri, — dîse ea bucătăresei, care ajută să împacheteze lucrurile lui Iașa; — nu mai e cap — e cogniță... și ce fel de albine sbîrnăe pe acolo — nu sciu. La Kazan se duce, măicuța mea, la Kazan! — Bucătăreasa, care în dîua precedentă văduse, căt vorbise sluga lor cu un agent dela poliție, voia să de de scire împregiurarea asta stăpînei sale, — însă n'a cutezat, și a gîndit numai: „la Kazan?” — numai să nu fie mai departe undeva! — Ear' Platonida Ivanovna atît de zăpăcită era, încât n'a rostit nici chiar rugăciunea sa obișnuită. — În astfel de miserie nici Dumnezeu sfîntul nu putea ajuta!

Tot în dîua aceea Aratov a plecat la Kazan.

XII.

Nu sosise bine în orașul acesta și abia își luase o odaie la birt — când se și grăbi să caute casa vîduvei Milovidov. În tot timpul călătoriei zăcuse într'un fel de amorțeală, care, dealtfel, nu-l împedecase de a lua toate măsurile necesare, în Nijni-Novgorod a schimbat calea ferată cu vaporul, pe la stații au mîncat ș. c. l. Tot mai era încredințat, că acolo toate se vor lămuri — și pentru aceea alunga dela sine ori-ce amintire și combinație, mulțumindu-se în gîndul seu cu pregătirea acelei vorbirii ocazionale, în care va expune

fost foarte instructiv din multe puncte de vedere. Propuneri speciale însă nu a făcut.

#### Raporturile economice dintre Austro-Ungaria și Germania.

„Die Presse“ din Viena împărtășește cu data de 18 Noembrie n.: Conferința vamală și comercială și-a terminat ați consultările sale și hotărârile luate de ea cu privire la iminentele negocieri comerciale cu Germania se vor prezenta amânduror guverne spre aprobare. Dilele proxime va sosi la Viena și ministrul de comerț Baross spre a schimba personal vederi cu marchisul Baquehem, și această schimbare de vederi va privi deasemenea negocierile comerciale cu Germania și prefecerea Lloydului austro-ungar într-o întreprindere austriacă.

#### Din camera franceză.

În ședința camerei franceze dela 18 Noembrie deputatul Laur (boulangerist) a interpellat pe ministrul de finanțe în privința celor 75 milioane, pe care banca din Franța le-a acordat drept anticipație băncii din Anglia. Camera a amânat desbaterea asupra acestei interelațiuni pe timp de o lună, pentru ca să nu se întrerupă discuțiunea bugetară. Laur a cerut desbaterea imediată și, în decursul expunerilor sale, a fost de două ori chemat la ordine.

#### Rusia.

„Novoie Vremia“ împărtășește, că s'a ventilat cestiunea, de a înființa din cele trei guverne baltice Curlanda, Livlanda și Esthlanda două guverne după raportul majorității populației ce locuiesc acolo, adică un guvernament pentru poporul letic și unul pentru cel esthic.

Același diar spune, că preoțimea ortodoxă din Rusia-de-Vest a cerut dispozițiuni, după care populațiunii ovricesei i-se opresce a face negoț în zile de Dumenici și sârbători creștine.

#### Baronul Eötvös și cestiunea naționalităților.

Drept răspuns la toate câte diarele maghiare le-au fost scris în timpul din urmă despre cestiunea naționalităților, dar mai ales pentru ca concetățenii nostri maghiari să-și vină odată în fire, dăm aici loc unui capitol din broșura baronului Iosif Eötvös despre cestiunea naționalităților: „A nemzetiségi kérdés“. Irt: Bárd Eötvös József. Pest 1865. Capitolul respectiv sună în traducere românească astfel:

E adevărat, că deplină libertate acordată naționalităților primejduiește existența țării?

Influența, pe care principiul egalei îndreptățiți exprimat în legile dela 1848, prelungea organizarea municipalității noastre, o ar

exercia asupra poziției acelor naționalități, care, pe timpul când numai nobilimea se bucura de drepturile politice, în mare parte erau excluse dela aceste, e în sine destul de clară; și cu toate că și aici se susține decătră mulți, că poziția singuraticelor naționalități numai prin împărțirea teritorială a țării se poate asigura: și de aici crește numărul acelor, care, având în vedere interesele de naționalitate, ear' nu cele personale, vâd, că promovarea acestora nu atîrnă dela privilegiile date naționalităților singuraticelor, ci dela aceea, ca, asigurându-se libertatea individuală a fiecărei cetățean, administrația noastră și exercieria drepturilor noastre politice se organizeze de astfel, ca fiecare dintre naționalitățile ce locuiesc în această țeară să-și aștepte un teren, pe care să-și poată dezvolta în deplină libertate propria sa naționalitate.

Avantajele acestui sistem sînt mai puțin lămurite, dacă le vom privi din punctul de vedere al intereselor naționalității maghiare sau al intereselor generale ale țării; și eu nu mă mir, dacă mai ales în privința din urmă se manifestează scrupuli și libertatea deplină ce s'ar da naționalităților multora li-se pare drept o primejdie pentru viitorul acestei patrii.

Această primejdie există și nimenea, care va avî în vedere situația noastră și direcțiunea, pe care o ia mișcarea naționalităților, nu va pute trage la îndoeală serioșitatea acestei primejdii; numai că existența acestui pericol nu se poate raporta la urmarea acelei direcțiuni, pe care eu o țin de singura direcțiune corectă pentru rezolvarea cestiunii naționalităților, — deoarece acest pericol e o urmare necesară a situației noastre și acum, după ce s'a fost primit odată principiul egalei îndreptățiți, el nu mai poate fi evitat și mijlocul de apărare în contra lui nu poate fi altceva, decît libertatea dată naționalităților.

În ce privește prima mea afirmațiune, aceea e clară. După ce legile din 1848 au extins exercieria drepturilor politice asupra fiecărui locuitor al țării, prelungea entuziasmul, care s'a manifestat la toți locuitorii țării în privința propriei lor naționalități, putem cu toată siguranța admite, că fiecare dintre ei își va exploata situația în interesul propriei sale naționalități.

Privind însă situația fără nici o preocupățiune, ușor ne putem convinge și despre a doua afirmațiune.

Conced, că primejdia, în care a ajuns patria noastră și naționalitatea maghiară din cauza recunoașterii egalei îndreptățiți, a devenit gravă numai prin aceea libertate, pe care organizațiunea noastră administrativă o asigurăază fiecărei naționalități pentru promovarea propriilor sale scopuri. Recunoșc, că dacă libertatea politică se stabilește în nisee forme, care erau în modă în Franța înainte de imperiu, puterea absolută a majorității legislative și administrația centralizată responsabilă aceleia ar pute să dea naționalității maghiare nisee favoruri, de care până acum ea nici-odată nu s'a bucurat. Dar' făcînd abstracție dela greutățile, cu care ar fi împreună în patria noastră executarea principiilor unei stricte centralisări administrative, oare aceste favoruri, de care s'ar bucura naționalitatea maghiară, ar pute ele să asigure existența st tului ungurese?

Să admitem, că am ajuns la tot ceea ce doare aderentii cei mai ultraști ai acestei vederi. Avem legislativă, a cărei majoritate are putere nefermărită în ce privește conducerea afacerilor publice ale țării, avem administrație, organizată conform celor mai vi-guroase principii centraliste, și dacă această majoritate legislativă stăruie pentru supremația naționalității maghiare și administrația se folosește în acest scop de întreaga putere, pe care i-o oferă mecanismul celei mai perfecte administrațiuni, — ce am ajuns oare cu aceasta? Am pute ajunge aceea, că, împedcând libera mișcare a naționalităților în comune și în comitate, am face să amuțască vocile, care acum umplu de frică pe unii dintre noi; am pute ajunge, ca concentrînd întreaga educațiune în mâinile guvernului, aceasta să o folosim drept mijloc pentru propagarea propriei noastre limbi, dar' ca deosebitele naționalități ce există în această țeară să-și pierdă conșciența individualității și ca să nu se însufletească pentru propria lor naționalitate, la aceasta nu vom ajunge pe calea indicată, întocmai cum nu au ajuns-o aceia, care același lucru s'au încercat să-l facă cu aceleași mijloace față cu naționalitatea maghiară și rezultatul, la care putem conta, consistă numai într'aceea, că mișcarea, pe care am înăbușit-o, își va exercia cu atât mai mult influența sa și aceea opoziție, care există aici contra limbii maghiare, s'ar prefice într-o opoziție în contra patriei și a statului ungurese.

(Va urma.)

#### Vindecarea tuberculozei.

De Dr. I. T. Mera.

Știința medicală sîrbează un triumf atât de mare și imposant, cum numai puține se găsesc în istoria ei.

Din Berlin ne vine vestea, înaintea căreia amuțesc cele mai mari interese politice și care ca un fulger de bucurie străbate prin întreaga lume, că tuberculoza sau ofica, acest crud și neîmpăcat dușman al genului omenesc, care, după cum susține Hirsch, are pentru sine 1/2 parte a tuturor morților, este curabilă.

Încă înainte cu vre-o 2—3 săptămîni a început a se răspîndi din Berlin fama, că Robert Koch, eminentul bacteriolog, ar fi aflat un mijloc, care vindea cu siguranță absolută tuberculoza. Șcirea a fost primită cu bucurie, dar' din partea multora cu rezervă, anume pentru că o aduceau diarele politice, ear' revistele medicale și Koch tăceau.

Adevărat, că la congresul internațional de medicină, ținut în vara trecută la Berlin, Koch a vorbit în această cestiune, dar' atunci d-sa nu ni-a spus alta, decît părerea sa asupra metodei ce ar trebui să observe toți experimenterii, care se ocupă cu deslegarea acestei probleme, și ni-a mai spus, că d-sa cunoaște un mijloc, care vindecă tuberculoza la animale și pe cele sănătoase le face imune contra infecțiunii. Era deci greu de crezut, ca într'un timp atât de scurt eruditul german să-și

fi terminat experimentele și la om și această mare enigmă a medicinei să fie deja rezolvată pe o cale atât de ușoară.

Și cu toate aceste scirile s'au adevărit, Koch a vorbit el însuși. Numărul din 13 Noembrie al revistei „Deutsche Medicinische Wochenschrift“ aduce o scurtă împărtășire a eruditului bacteriolog, în care d-sa, cu modestia și simplitatea ce-l caracterizează, ne spune, că deși lucrările nu-i sînt terminate, totuși se vede necesitat a vorbi, pentru că prea mult și în o formă prea falsă s'a răspîndit în public despre experimentele sale. Apoi ne spune, că a găsit un mijloc, care are o miraculoasă influență specifică asupra tuturor proceselor tuberculoase, de ori-ce categorie ar fi ele. Koch nu ne numește deocamdată mijlocul seu, ci ne spune numai, că este o fluiditate brunetă, care se introduce în organism prin injecțiuni sub pele.

Dacă se injectează o cantitate mai mare (0.25 cm.) din această fluiditate în trupul unui om sănătos, se produce după 4—5 ore o reacțiune puternică cu următoarele simptome: dureri nehotărîte și o greutate în întregul trup, tuse, respirație grea, friguri, greață, vîrsare, temperatura se ridică la 39—40° C. Aceste simptome dispar după vre-o 12 ore și numai o greutate în mișcări mai rămîne pentru câteva zile.

Cu totul alta e, dacă se injectează o cantitate mai mică, d. e. 0.1 cm., din numita fluiditate. Oamenii, care nu sufer de tuberculoză, nu reagează deloc la această dosă mică. Tuberculoșii însă arată o puternică reacțiune atât generală, cât și locală.

Reacțiunea generală are simptomele descrise mai sus la omul sănătos, dar' în o formă mai vehementă fiind organismul tuberculoșilor slăbit și mai puțin resistent, ear' reacțiunea locală se observă la toate procesele tuberculoase vizibile, mai bine însă la acel proces tuberculos, pe care medicina îl numește „lupus“.

La 2—3 ore după injecțiune, încă înainte de a se manifesta simptomele generale, locul atacat de lupus începe a roși și a se umfla. Roșata și umflătura cresc mereu, ear' țesătura lupoasă devine necrotică și după ce la 2—3 săptămîni scoarța produsă cade jos, rămîne o cicatrice roșie — și bolnavul e vindecat.

La tuberculoza plămînilor (phtisia) încă se procede în același chip, dar' aici cantitățile injectate sînt și mai mici, pentru că reacțiunea se fie cât se poate de mică și organismul sîrmanului bolnav să fie după puțină cruțat. Injecțiunile se fac în fiecare zi și în doze crescînde.

După primele injecțiuni bolnavii tușesc și expectorează mai mult. Dar' încetul cu încetul tusa se mulcomesc, expectorația se restrînge și sputul perde caracterul seu purulent, devenind mai mult mucos. În sfîrșit expectorația încetează de tot, sudorile nocturne, care atât de mult slăbesc pe bieții tuberculoși, încetează și ele, greutatea trupului

crește mereu și bolnavii încep a prospera bine.

Dacă phtisia este în stadiul început, ea se vindecă prin acest tractament deplin în 4—6 săptămîni de zile. Chiar bolnavi cu caverne mai mici se pot vindeca de tot; dar' se înțelege de sine, că în acele casuri, în care boala a făcut destrucțiuni mari, vindecarea este mai anevoioasă, prin acest metod poate chiar imposibilă, — și la acești pacienți însă se observă o îmbunătățire hotărîtă și viața bolnavilor se va pute prelungi cu luni sau chiar cu ani de zile.

„După aceste experiențe“, ăce Koch în sfîrșit, „aș crede, că phtisia se poate vindeca la începutul seu cu siguranță“.

Mare, nemărginit de mare e însemnătatea acestor puține cuvinte! Visul medicilor din toate vremurile, piul desideriu al științei medicale este astăzi realitate; omenimea e scăpată de cel mai puternic flagel, în fața căruia genul omenesc stătea compătîmitor, dar' neputincios, absolut neputincios.

Dar' se vedem în ce chip se face acea miraculoasă vindecare? Aceasta ni-o spune tot Koch însuși.

Mijlocul din cestiune nu omoară microbii tuberculozei, ci țesătura infectată de ei. Părțile necrotice conținînd însă în sine virus-ul nemimicit, pot să fie un nou izvor de infecțiune pentru împregiurimea sănătoasă. Deci sau acele părți necrotice trebuie îndepărtate din organism pe cale chirurgicală, sau împregiurimea trebuie scutită prin o mai îndelungată introducere a mijlocului nostru specific.

De bună-seamă, că numai viitorul ne va da deslușiri mai detaliate asupra mersului acestui proces, nici acum nu ne putem însă suprima admirația noastră asupra genialității ce transpiră din întregul tractament.

Prin procesul tuberculos se produce o degenerare a țesăturilor organice, care degenerare progresivă fiind, tocmai făcea atât de crudă boala din cestiune. Și acum s'a găsit un mijloc, care produce artificial un fel de degenerare, prin care însă boala se sistează.

Negreșit, că multe, foarte multe întrebări rămîn deocamdată neresolvate; astfel nu se scie, dacă vindecarea va fi durabilă, și dacă nu se vor arăta recidive, ori din contră, dacă pacienții își vor câștiga o imunitate în contra unei noue infecțiuni; nu se prea cunosc efectele mijlocului la așa numita „tuberculoză miliară“, la tuberculoza creierilor, laringelui etc. etc.

Și totuși noi, care aici în Viena nu am văzut nici cel mai mic efect al acestor obositoare lucrări, care nu cunoaștem până în acest moment nici măcar numele mijlocului, — credem în realitatea întregului metod și sîntem cuprinși de un nemărginit entuziasm; pentru că Robert Koch este acela, care ni-o spune, și pentru că este cunoscută greutatea vorbelor sale și fiindcă acest obiectiv învățat, tocmai fiindcă e atât de obiectiv, a avut fericirea de a nu trebui să retragă nimic din aserțiunile sale științifice.

Acum sînt 8 ani, când Koch a publicat lucrarea sa despre baccilul tuberculozei, se observa în cercurile medicale ici și colo bucurie, dar' nici decît entuziasm; din contra mulți experimenterii chemați și-au exprimat îndoealile lor, ear' capacitățile clinicelor stăteau rezervate. Astăzi acea descoperire este un bun comun al medicilor și vocile contrare au amuțit una câte una.

Cu totul altfel a fost primită șcirea despre vindecarea tuberculozei. În toate părțile un entuziasm fără margini și, deși încă nime nu are nici cea mai mică dovadă, nicăiri nu se aude o voce disonantă în generalul cor de preamărire.

Și în adevăr o schimbare nemărginită are să facă acest epocal eveniment în mersul științei medicale, o perspectivă nevisată se deschide ochilor nostri, succese preste succese vor urma în cel mai scurt timp — și mai presus de toate astăzi este nimicit pesimismul; nimic nu mai este imposibil științei lui Aesculap. Cancerul, difteria, sifilisul etc. etc. toate vor avî leacurile lor și este vorba numai de vreme, de scurtă vreme.

Înzadar, geniul omenimii merge înainte pe calea începută și nu este pedecă, preste care să nu poată trece în falnicul seu sbor.

După această scurtă schițare, cred că nu va fi fără interes a scî ceva și din biografia acestui genial bărbat,

familiei Clarei Milici adevăratul motiv al călătoriei sale. — Eată-!, în sfîrșit, a ajuns la țelul dorului seu, a cerut să-l anunțe. „Is-a dat voe să între . . . cam cu nedumerire și spaimă, — dar' i-s'a dat voe.“

Casa vîduvei Milovidov era întocmai cum o descriese Kupfer; și vîduva însăși sîmîna perfect cu o negustoreasă de a lui Ostrovski, deși era soție de funcționar: bărbatul seu avusea rangul de asesor într'un consiliu. Nu fără oarecare greutate Aratov, scușându-se așteu pentru îndrăzneala sa, pentru visita sa ciudată, și-a ținut discursul ocașional, cu care se pregătise, arătînd că de mult ar dori să adune toate scirile necesare despre talentată și prea de timpuriu perduta artistă; că ceea ce îl conduce cu ocașionea aceasta nu este curiositatea goală, ci este o adîncă simpatie pentru talentul ei, al cărei adorator a fost el (în adevăr a dis: adorator); și, în sfîrșit, ce păcat ar fi, dacă publicul nu s'ar lămurii despre aceea, că ce a perdit — și că pentru ce nu s'au realizat speranțele sale! — D-na Milovidov n'a întrerupt pe Aratov; ea nu prea înțelegea bine, ce-i spune mosafirul așa necunoscut, — și numai se ridică câte puțin și îl privia cu ochi holbați, găsind, cu toate acestea, că are o înfățișare pacinică, e îmbrăcat cuviincios — și pungaș nu se pare a fi . . . bani nu cerea.

— D-voastră vorbiți de Katia? — întrebă după ce tăcuse Aratov.

— Întocmai . . . de fiica Domniei voastre.

— Și pentru asta ați plecat chiar dela Moscova?

— Dela Moskva.

— Numai pentru asta?

— Pentru asta.

D-na Milovidov tresări deodată. — Dumnea-voastră poate sînteți — scriitor? Scrieți la diare?

— Nu, nu sînt scriitor — și la diare până acum n'am scris.

Vîduva și-a plecat capul. Nu mai înțelegea.

— Așadară poate . . . din plăcere particulară? — îl întrebă deodată. Aratov în grabă nu găsi ce să-i răspundă.

— Din compătîmire, din stimă pentru talent, — ăise el în sfîrșit.

Cuvîntul: „stimă“ îi plăcu d-nei Milovidov. — Ce să faci! exclamă ofînd . . . Îi sînt mamă — și mult am jeli-o . . . Așa nenorocire fără de veste! . . . Dar' trebuie să spun, că todeauna a fost extravagantă, — așa s'a și omorît! Ce rușine. . . Gîndiți-Vă: ce va să ăică asta pentru o mamă? Încă trebuie să mulțumesc, că au îngropat o creștină . . . D-na Milovidov își făcu cruce. — Decînd era copilă n'asculta de nime, — a părăsit casa părintească. . . și în sfîrșit — ce să-ți spun! — s'a dus cu actorii! Adevărat, că dela casă n'am oprit-o; o iubiam! Îi eram doară mamă! N'avea să trăiască dela străini, — nici să primească! . . . Aici o năpădura lacrimile pe vîduva. — Și dacă D-voastră, domnule, — ăise ea din nou, ștergîndu-și lacrimile cu capetele maramei, — într'adevăr aveți astfel de gînduri și nu intenționați nimic necinstit împotriva noastră — ci, dimpotrivă, vreți să ne arătați o atențiune — apoi să vorbiți cu fiica mea cealaltă.

Ea are să Vă povestească mai bine decît mine . . . Anoska, strigă doamna Milovidov: — Anoska, ean vino încoa! E aici un domn din Moscova și doarece să vorbească de Katia!

În odaia vecină se făcea ceva șgomot; dar' nime nu s'a ivit. — Anoska! — strigă vîduva earăși — Anna Semenovna! haide să-ți spună!

Ușa se deschise încet, și în prag se arătă o fată nu tină, cu înfățișare bolnăvicioasă, — nu era nici frumoasă, dar' cu ochi foarte blîndi și tristi. Aratov se ridică din loc, și se o întîmpline, și se prezentă, numind totodă și pe amicul seu Kupfer. — A! Fedor Fedrici! ăise încetinel fata și tot încetinel se pie pe un scaun.

— Ei, cum povestește cu domnul, ăise doamna Milovidov, scușându-se cu greu din loc: — s'ostent, înadins dela Moscova a venit, — dosce să adune sciri despre Katia. Ear' D-vistă, domnule, — adăuse întorcîndu-se căt Aratov — scușai . . . Mă duc, gospodării. . . Cu Anoska puteți să Vă înțelegeți be — ea scie povestii despre teatru . . . și tele de estea. Ea este cîminte și cultă; vorșce franțozesce și cîtesce cărți, nu mai țin decît răposata ei soră. Așa ăicînd, ea și crescut-o . . . Era mai în vîrstă — eși s'a ocupat cu ea.

Doamna Milovidov eși. Rămînînd singur cu Anna Spenovna, Aratov își repetă vorbirea ocașională; dar' înțelegînd la cea dintîiu privire, ăre de a face cu o fetiță în adevăr cultă cu o fîică de negustor, — începu a vorbi vîșai mai amănunțit — și întrebîndu alte presiuni; — ear' pe urmă

el însuși s'a agitat, a roșit și a simțit, că i-se bate inima. Anna îl asculta, în tăcere, cu mîna pusă asupra preste ei; un zîmbet trist abia se arăta pe fața ei. . . o mîhnire amară, ce nu mai trece, se ivia în zîmbetul acesta.

— Ai cunoscut d-ta pe sora mea? — întrebă pe Aratov.

— Nu; eu la adică n'am cunoscut-o, — răspunse el. — Am vădu-o și am ascultat-o odată . . . dar' se plătia să veți și ascultî odată pe sora D-voastră . . .

— Vrei d-ta să scrii biografie? — întrebă din nou Anna.

Aratov nu așteptase vorba aceasta; totuși, îndată a răspuns, că — de ce să nu? Însă lucru principal este, că el vrea să aducă la cunoșcînța publicului . . .

Anna îl opri cu o mișcare din mîna. La ce treabă? Publicul și afară de aceea i-a făcut multă supărare; și apoi Katia abia începuse a trăi. Însă dacă d-ta (Anna se uită la el și earăși zîmbi cu acel zîmbet trist, dar' acum cu mult mai binevoitor . . . ca-și-gînd ar fi gîndit: da, tu îmi inspiri încredere) . . . dacă d-ta te interesezi așa mult, să binevoiesci, te rog, a veni la noi deseară . . . după prînd. Acum nu sînt în stare . . . așa în grabă . . . Îmi voiu reculege puterile . . . voiu încerca . . . Ah, am iubit-o atât de mult!

Anna se întoarse; era gata să plîngă. Aratov s'a ridicat repede de pe scaun, a mulțumit pentru invitare, a ăis, că va veni negreșit . . . negreșit! — și a plecat, ducînd în suflet impresia unui glas dulce și a unor ochi blîndi și tristi — și arđînd de nerăbdare chinuitoare.

(Va urma.)

Robert Koch s'a născut în 11 Decembrie 1843 în Clausthal în Prusia și după terminarea studiilor medicale s'a stabilit ca medic la țeară în partea ostică a patriei sale. Modestul practic se ocupa însă și acolo cu cercetări științifice din bacteriologie și, după ce a publicat mai multe lucrări, înainte de aceasta cu 10 ani a fost chemat la Berlin în Reichsgesundheitsamt. În 1882 a descoperit Koch bacilul tuberculozei, în 1883 a fost însărcinat cu conducerea comisiei, pe care statul german a trimis-o să studieze holera în Egipt și India. De acolo Koch s'a întors cu bacilul holerei și preste tot el a pus baza științifică bacteriologiei, celei mai tinere fiice a medicinei, care până acum a arătat cele mai uimitoare rezultate. Astfel medicul simplu dela țeară, bărbatul modest și nepretențios a trecut în Pantheonul nemuritorilor și numele său va fi binecuvântat până va mai fi pe acest pământ un suflet omenesc.

## CRONICĂ.

**Împărăteasa Elisabeta.** Din Neapol se telegrafează: Împărăteasa Elisabeta își continuă excursiunile prin oraș și împregiurime sub cel mai strict incognito. Maiestatea Sa cercetează numeroase ateliere de artă; aceasta se ocupă de a cumpăra diferite lucruri pentru vila Sa din Corfu. Maiestatea Sa a luat la 17 l. c. dinel în sala cea mare a hotelului „Europa” între o mulțime de oaspeți. Aceasta, care au cunoscut pe Înalta Doamnă, au rămas în cea mai respectuoasă tăcere, ear' când Împărăteasa a părăsit sala i-au făcut o ovațiune entusiastică.

**Archiducesa Maria Valeria,** după cum se telegrafează din Wels, a părăsit deja patul și se află foarte bine.

**Archiducele Ioan (Ioan Orth).** Scirea anunțată din Linz, că adevărat veduva Archiducesă de Toscana a primit o telegramă, prin care i-s'a scris fi făcut cunoscută aflarea fiului ei Ioan Orth, nu află nici o întărire.

**Numiri.** Subnotarul Blasius Beneze dela judecătoria cerc. din Satulung a fost numit notar la tribunalul reg. din Ciuc-Sereda. Mai departe au fost numiți: diurnistul George Müller dela tribunalul reg. din Brașov și Iosif Huszár dela judecătoria cerc. din Odorheiu-săcuiesc scriitori, cel dintâi tot la același tribunal și al doilea la judecătoria cerc. din Nyárádszereda, controlorul cl. III. Ioan Adler cassar cl. III. la percepătorul din Orăștie, ear' oficialii de dare cl. III. Iosif Vitényi și Ioan Prandell controlori cl. III., cel dintâi la percepătorul din Orăștie, al doilea la percepătorul din Verșeș.

**Dr. Enrie König,** medicul tribunalului reg. de aici, a plecat ieri cu o recomandare ministerială la Berlin, pentru de a studia procedura de vindecare a lui Koch.

**Conferența vamală și comercială austro-ungară** se va întruni probabil încă odată, după cum anunță o telegramă din Viena, în decursul lui Noemvrie, spre a se consulta asupra modificărilor legii privitoare la cassarea porturilor libere dela Trieste și Fiume. Conferența se va întruni în Trieste și Fiume, spre a se avea ocaziune de a se informa la fața locului, dacă sânt îndreptățite modificările dorite.

**Un oraș lipsit de bani.** Îi stă omului mîntea în loc, când vede, că un oraș venit frumoase ca Abrudul ajunge din lipsa de bani în corn de capră și este silit a împrumuta sume bagateloase pe cambii. Aceasta e fapt. „Kolozsvár” spune, că orașul Abrud mai în zilele trecute a ajuns în așa fel de poziție amarnică și tristă, încât a fost silit să împrumute pe cambii dela o bancă de acolo (poate dela „Auraria”?) o sumă de 3000 fl., ca să poată plăti leile funcționarilor dela magistrat. Bine înțeles, aceasta cu încredințarea mai înaltă.

**Atentat în contra unui capitan orășenesc.** Privitor la atentatul în contra căpitanului orășenesc Kőszegh-vary din Bistria, despre care am anunțat și noi în numărul de ieri al ziarului nostru, „Kolozsvár” vestese, că făptuitorii sînt patru suboficieri din armata comună și că motivul ar fi fost o răsburare privată.

**Afacerea voluntarului Sava Ioanovic.** Comitetul universitarilor din Budapesta a predat în 18 l. c. cererea de agitație, provădută cu 1800 de subscrieri, în cancelaria de cabinet a Maiestății Sale.

**Comoară aflată.** În via din Ghioroc a lui Pentru Vizer, avocat în Arad, s'a aflat cu ocaziunea unor săpături un vas plin cu monete de argint bogate în inscripțiuni latine din secolul XVI.

**Medicamentul schimbat.** În cestiunea morții judelei dela tabla reg. din Budapesta Edmund Füzy se anunță: Judele de instrucție Zsemlye a primit dela medicii, care au secționat pe răposatul jude, 16 sticlețe, în care se află părți singurate din corpul lui Füzy. Aceste sticlețe s'au predat încă la 18 l. c. unor pricepători, care au să constateze, dacă tinctura stropitoare a pătruns în singuratele părți ale trupului sau nu.

**Hoț prins.** Din Mitrovița se anunță, că poliției de acolo i-a succedat a prinde și a aresta pe hoțul, care mai zilele trecute atacase posta dela Gunja și furase 12.000 fl. Făptuitorul este un fost gendarm sârb cu numele Lazo Hadzici.

**O cântăreață filantropă.** Din Graz se scrie: Cântăreața Maria Wilt a făcut din incidentul despărțirii sale totale de artă o fundațiune de 100.000 fl. în folosul asculților universitari din Graz și Viena. Fundațiunea valorează pentru câte cinci studenți din Graz și pentru câte cinci din Viena, fără deosebire de naționalitate și confesiune, care voesc să ajungă la titlul de Dr. în o știință oare-care.

**Di Th. Văcărescu,** ministrul României la Viena, a sosit în București în virtutea unui concediu de câteva zile, pentru afaceri de familie.

**Congres catolic.** Pentru anul 1893 se organizează un mare congres catolic la Roma. Vor asista la el toți cardinalii, toți arhiepiscopii, episcopii și capii mișcării catolice din lume. El va aduce o protestare solemnă contra Italiei în însăși capitala ei.

**Un general rusesc în pericol de viață.** Din Paris se telegrafează cu data de 19 l. c. următoarele: Generalul rusesc Seliverscoff a fost aflat într'un hotel în stare de inconștiență. Se asigură, că în contra generalului s'ar fi încercat un atentat de ucidere. Un glonț de revolver i-s'a scos seara din trup. Starea generalului e fără speranță.

**Poetul spaniol José Zorila** e greu bolnav. Acest literat de frunte e gazetar dela 1836 și și-a câștigat o reputație universală cu cartea sa clasică „Cantos dela Trovador”.

**Cestiunea falimentului cassei Baring Brothers.** În Londra s'a format un comitet în frunte cu banca engleză, spre a examina situațiunea financiară a Argentinei și totodată spre a cerceta, ce mijloc trebuie să iee guvernul Argentinei pentru învingerea greutăților. Deciziunea cu privire la firma Baring se află în mâinile băncii engleze. Este probabil, că se va încerca susținerea firmei.

**Teatru.** Aseară s'a jucat în teatrul german de aici în beneficiul simpaticului actor Carol Dieffenbacher cunoscutul poem dramatic al lui Frideric Halm: „Der Sohn der Wildnis”. Rolurile principale (Legnar și Parthenia) depuse în mâinile beneficiantului și ale d-soarei O'Lynech, au fost admirabil interpretate și dl Dieffenbacher a scuit în special se predea cu mult efect toate stadiile, prin care sîlbatecul conducător al unei horde de Tectosagi a trecut până a înțelege ce anume e amorul. Domnișoara O'Lynech l'a spriginit în mare măsură în această privință. Domnul Leo Bauer încă a jucat excelent pe Myron, tatăl Partheniei. Bine au mai jucat domniile Schöntag (Polydor), Eduard Romani (timarchul din Massalia) și domna Thomas-Söld (Actăa), precum și cei cu rolurile secundare. Domnul Dieffenbacher și domnișoara O'Lynech au fost des aplaudați și chie-mați pe scenă decâtă numărul public, care nu a umplut numai toate locurile teatralului, ci și locul destinat pentru orchestră, așa că aceasta a trebuit între acte să cânte pe scenă prelungă cortina sloboșită. Beneficiantul poate fi mulțumit cu succesul ce l'a avut în toate privințele.

## VARIETĂȚI.

**(Un serviciu răsplătit rău.)** Faptul se petrece în Stockholm. Într'un din nopțile trecute un domn se ducea liniștit acasă, când fu ajuns de un individ, care luându-și palaria, dișe:

— Scusați, domnule, că Vă opresc; nu cumva știți se fluierăți?

— Se fluier? Da, pot puțin, fără să fi făcut însă pentru asta sudii speciale:

— Atăta îmi ajunge. Puteți să-mi faceți un mare serviciu. Eu locuiesc acolo la catul al treilea. Când mă întorc tîrziu acasă, fluier la fereastră un cântec din „Donna e mobile” a lui Rigoletto și atunci nevasta mea îmi aruncă cheia pe fereastră. Astă-seară am beut un păhar de vin mai mult, mi-se leagă limba și nu pot să fluier.

— N'ai trebuință de altceva? numai de „Donna e mobile”; eată să-ți fluier.

Și domnul începă să fluiera la fereastră.

Deodată fereastra se deschise și conținutul unui vas se revărsă cald asupra capului nefericitului fluierător.

În același timp o femeie strigă de sus:

— Eată ce-ți trebuie, dobitocule, să te înveți minte a te întoarce acasă așa tîrziu!

## Bibliografie.

D. B. B. Secăreanu, director și institutor în București, a scos de sub tipar:

„Prescurtare din Istoria Romanilor” ilustrată cu 43 figuri de domni și doamne, și aprobată de ministerul instrucțiunii publice român pentru școalele primare de ambele sexe, se află de vîndare la principalele librării din București, cum și la autor, strada Frumoasă Nr. 23.

Prețul unui exemplar 80 de bani, ear' rabatul 30 la sută.

Au apărut:

Serierile lui Ioan Creangă, „Povestile”, în 3 edițiuni, populare de 2 lei, de lux 3 lei și pe hărție Bristol 5 lei. În fruntea volumului se află o prefață de A. D. Xenopol și biografia autorului de Grig. I. Alexandrescu. La toate edițiile se află portretul și un autograf al lui Creangă. Se află la toate librăriile din România. Depozitul principal la frații Șarada în Iași.

A eșit de sub tipar din imprimeria Românilui

„Cercetări”

despre școalele românești din Turcia de Teodor Burada.

Prețul 2 lei.

Extrase din „Budapesti Közlöny”.

Licitațiuni:

— 10 Decemvrie st. n. imobilele lui Leopold Fried decâtă judecătoria cerc. din Muncaci.

— 14 Ianuarie st. n. 1891 imobilele lui Petru Birthelmer decâtă tribunalul reg. din Brașov.

— 23 Decemvrie st. n. imobilele lui Adam Căpățina, în Denta, decâtă judecătoria cerc. din Denta.

— 15 Ianuarie 1891 st. n. imobilele lui Ilie Stancovici, în Ghioroc, decâtă tribunalul reg. din Arad.

— 22 Decemvrie st. n. imobilele veduvei Ana Knieszner născ. Szemann decâtă judecătoria cerc. din Iglău.

— 2 Decemvrie st. n. mobilele lui Carol Nagy, în Chileni, decâtă executorul jud. din S-Sângeorgiu.

— 29 Noemvrie st. n. mobilele lui Ioan Duchony decâtă executorul jud. din Cluj.

— 1 Decemvrie st. n. imobilele lui Alexandru Nagy, în Udvari, decâtă tribunalul reg. din Sătmăr-Nemeti.

Posturi vacante:

— Un post de practicant de concipient cu diurnă la direcțiunea financiară din Becicherecul-mare. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din S-Sângeorgiu. A se adresa în patru săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de subjude la judecătoria cerc. din Mezökaszony. A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

## Căendarul zilei.

9/21 Noemvrie 1890.

Italian: Onisifor.

Gregorian: Într. Născ.

Soarele: răsare 7.2, apune 4.26

## Buletin meteorologic.

Sibiu, 20 Noemvrie n. 6 oare dimineța.

| Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 756.1) | Diferența dintr-o zi | Temperatura aerului la ora 12 | Temperatura aerului la ora 6 | Maximul și minimul de temperatură | Direcția vântului |
|---------------------------------------------------|----------------------|-------------------------------|------------------------------|-----------------------------------|-------------------|
| 758.3                                             | +0.6                 | —0.6                          | +5.4—1.0                     | V                                 |                   |

Din țeară 13 Noemvrie n. 7 oare dimineța.

| Stațiunile: | Presiunea atmosferică în mm. | Temperatura aerului la ora 12 | Temperatura aerului la ora 6 | Vântul |
|-------------|------------------------------|-------------------------------|------------------------------|--------|
| Budapesta   | 769                          | +2.2                          | N                            | 3      |
| Sătmăr      | 769                          | +2.3                          | N                            | 3      |
| Cluj        | 767                          | +2.2                          | V                            | 6      |
| Orșova      | 767                          | +4.3                          | V                            | 1      |
| Timișoara   | —                            | —                             | —                            | —      |
| Arad        | 769                          | +2.0                          | NV                           | 2      |
| Panciova    | 768                          | +2.2                          | NV                           | 3      |

## Sosiți în Sibiu.

La 20 Noemvrie n.

Hotel „Împăratul Romanilor”. Alex. Lendvay, pretor-suprem din Medias. Albert Gruner, voia-gear din Budapesta. Carol Vars din Făgăraș. Eugen Incze, sublocotenent de honoari din Orăștie.

Hotel „Haberman”. Catarina Szado din Sighișoara. Teresia Flach din Cund.

## Teatru orășenesc în Sibiu.

Abonament IV. Reprezentația 6.

Sămbătă, 22 Noemvrie 1890:

„Die Fledermaus” (Liliacul).

Operetă în 3 acte de Ioan Strauss.

## Economie.

**Filoxera.** Constatându-se ivirea filoxerei în viile comunelor Leșcovița, Macoviște, Rusova-nouă și vechie, Petrilova, Ciuchic și Năidaș, în comitatul Caraș-Severin, ministrul de agricultură reg. ung. a ordonat punerea sub carantină a acelor vii.

—

**Noul tarif local al căilor ferate de stat ungare.** Zilele aceste s'a publicat noul tarif local de mărfuri al căilor ferate de stat ungare. Această reformă e de o mare însemnătate pentru întregul transport de mărfuri al țării și prin urmare și pentru interesele economice patriotice. Cuprinsul pe scurt al noiei reforme de tarife următorul: Formațiunea tarifului în viitor e unitară; clasificățiunea de până acum a mărfurilor se va menține și pentru viitor, existentă aceea, cu considerare la învoile pentru care căile ferate străine, nu se poate așa ușor modifica. Tariful are în vedere în prima linie comunicățiunea de vecinătate, în a doua linie îndepărtările mari, în a treia linie de vecinătate se reduce unitatea dela 6 la 4 cr., ear' pentru distanțele mai mari prin statorirea de prețuri scrise se va face o înlesnire însemnată. În scopul scărierii tarifului prețurile se formează dela 1 până 200 chilom., dela 200 până la 400 și dela 400 kilometri în sus. Pentru cereale și făină, pentru lemne și cărbuni, pentru petri, pentru fân și paie, pentru gunoii și pentru metale s'au făcut reduceri deosebite, care au valoare mai cu seamă la îndepărtări mari.

—

**Regularea valutei și criza financiară din Anglia.** Din Praga se telegrafează ziarului „Budapester Tagblatt”: „Politik” anunță din Viena, că conferența intenționată de guvern pentru regularea cestiunii valutei nu va avea loc, deoarece catastrofa cea mai nouă din Anglia face imposibilă executarea acestei operațiuni. Guvernul nu află de oportunitate a iniția în un timp atât de nefavorabil o schimbare a valutei.

—

**Banca austro-ungară.** Conspectul băncii austro-ungare publicat la 18 l. c. n. constată o cădere în toate ramurile principale de valori. Bancnotele, supuse contribuțiunii au scăzut cu totul, așa că banca dispune eară de o rezervă liberă de contribuție de 894.000 fl. Dela 31 Octomvrie începând circulațiunea a scăzut cu 24,151.000 fl. În săptămâna dela 7 până la 15 l. c. n. scădemântul în circulațiunea de bancnote a fost de 11,724.000 fl. Afacerile de împrumut s'au împușinat în escompt cu 15,589.000 fl., în lombard cu 6,511.000 fl., preste tot cu 22,100.000 fl. Cifrele conspectului sînt după „Pester Lloyd” următoarele: Circulațiunea de bancnote 452,700.000 fl. (—11,724.000), tesaurul de metal 245,112.000 (+542.000), portofeliul 184,279.000 fl. (—15,589.000) lombardul 27,600.000 fl. (— 6,511.000), bancnotele de stat 8,682.600 fl., rezerva de bancnote liberă de contribuție 894.600 fl.

## Prețul mărfurilor.

**Piața din Făgăraș, 10 Noemvrie** Grâu frumos hectorlitra fl. 4.80 [până fl. 5.80; grâu mestecat fl. 3.8 până fl. 4.45, secăra fl. 3.30 până fl. 3.60; cucuruzul fl. 3.— până fl. 4.—; ovăsul fl. 2.20 până fl. 2.40 sîmînța de cânepă fl. 6.— până fl. 7.—; sîmînța de in fl. 8.— până fl. 9.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—, mazerea fl. 8.— până fl. 9.—; linteia fl. 9.— până fl. 10.—; crumpenele fl. 1.— până fl. 1.20; mîlaiu fl. 8.— până fl. 9.—; sîu brut 100 chile fl. 20.— până fl. 22.—; unsoreala de porc 65, slămina 60—65 cânepa fl. 30.—până 35.—. Un chilo carne de porc 40 cr.; carne de vită 30—32; carne de vișel 26—carne de mel 24 cr.; ouă 6 cu 10 cr., chim fl. 10.— până fl. 12.—; lumini turnate de sîu —.— cr. pîn

**Piața din Brașov, 13 Nov.** Grâu, hectorlitra fl. 7.— grâu mestecat fl. 4.70, secăra fl. 4.— până fl. 4.60, ovăș fl. 2.80, cucuruzul fl. 3.80, mîlaiu fl. 3.60, mazerea fl. 5.70, linteia 6.50, fasolea fl. 3.60, crum penele fl. 1.20, carnea de vită p. chilo 44 cr., carnea de porc 48 cr., carnea de berbec 28] cr.

**Tirgul de rimători în Steinbruch.** În 4 Nov. n. s'au nouta: unguresci bătrâni grei 45.— cr. până 45 1/2 cr., unguresci grei tineri 47.— cr. până 48 1/2 cr. de mijloc 46 cr., până 47 1/2 cr., ușori 44.— cr., până —.— cr., marfă țărănească, grea —.— cr. până 45.— cr., de mijloc 44.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 42.— cr., până 45 1/2 cr., românești, de Bakony grei 43.— cr., până 45 1/2 cr., transito de mijloc —.— cr., până —.— cr., transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sîrbesi grei —.— cr., până —.— cr., transito de mijloc 47.— cr., până 48.— cr., transito ușori 47.— cr., până 47 1/2 cr., igrășiți cu ghindă —.— cr., până —.— cr., per 4% cumpărău dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 18 Noem. 1890.

| Sîmînțe                  | Calitatea per Hect. | Prețul per 100 chilogr. | Calitatea per Hect. | Prețul per 100 chilogr. |
|--------------------------|---------------------|-------------------------|---------------------|-------------------------|
| dela                     | pînă                | dela                    | pînă                |                         |
| Grâu                     |                     |                         |                     |                         |
| Bănkjenesec nou          | 74                  | —                       | 75                  | —                       |
| Grâu dela Tisa nou       | 74                  | —                       | 75                  | —                       |
| Grâu „Pesta”             | 74                  | —                       | 75                  | —                       |
| Grâu de Alba-Reg. nou    | 74                  | —                       | 75                  | —                       |
| „Bacica nou              | 74                  | —                       | 75                  | —                       |
| Grâu ung. de Nord        | 74                  | —                       | 75                  | —                       |
| Sîmînțe, cîetii ori noue |                     |                         |                     |                         |
| Soial                    |                     |                         |                     |                         |
| Năcură                   | 70—72               | 7.20                    | 7.40                |                         |
| Orz                      | 60—62               | 6.80                    | 6.90                |                         |
| „                        | 62—64               | 7.10                    | 7.20                |                         |
| „                        | 64—66               | 7.80                    | 7.95                |                         |
| Ovăș                     | 39—41               | 6.50                    | 6.70                |                         |
| Cucuruz (porumb)         | 75                  | 6.80                    | 6.70                |                         |
| „                        | 78                  | 5.70                    | 5.80                |                         |
| Meiu                     | —                   | 7.25                    | 7.75                |                         |
| Hrîșcă                   | —                   | —                       | —                   |                         |
| Grâu                     | de primă. de toam.  | 8.02                    | 8.03                |                         |
| Cucuruz                  | de primă. de toam.  | 6.28                    | 6.30                |                         |
| Ovăș                     | de primă. de toam.  | 7.83                    | 7.88                |                         |
| „                        | „                   | —                       | —                   |                         |
| Produce diverse          |                     |                         |                     |                         |
| Soial                    |                     |                         |                     |                         |
| Sem. de trif.            | Lucernă ungurescă   | 40.—                    | 45.—                |                         |
| „                        | franceză            | —                       | —                   |                         |
| „                        | italiană            | —                       | —                   |                         |
| Oleu de in               | rafinat             | 42.—                    | 52.—                |                         |
| Oleu de rap.             | —                   | 34.—                    | 34.50               |                         |
| Uns. de porc             | dela Pesta          | 58.—                    | 58.50               |                         |
| Slănină                  | dela țeară          | —                       | —                   |                         |
| Sîu                      | sîmînță             | 50.—                    | 51.—                |                         |
| Prune                    | din Bosnia, în buți | 37.—                    | 38.—                |                         |
| Lictar                   | din Sîrbia, în saci | 27.50                   | 28.—                |                         |
| Nuci                     | elavon, nou         | 25.50                   | 26.—                |                         |
| Gogoși                   | bănkjenesec         | —                       | —                   |                         |
| Miere                    | unguresci           | —                       | —                   |                         |
| „                        | sîrbesci            | —                       | —                   |                         |
| Ceară                    | brută               | —                       | —                   |                         |
| Spirit                   | galbînă străcurată  | 25.—                    | 29.—                |                         |
| „                        | de Rosenau          | 126.—                   | 128.—               |                         |
| „                        | drojdiu de spirit   | 15.50                   | 16.—                |                         |
| „                        | —                   | 17.50                   | 17.75               |                         |

## Cursul pieței din Sibiu.

Din 20 Noemvrie st. n. 1890.

Hărție-monetă română . . . . . Cump. 8.95 vînd. 9.—  
Lire turcești . . . . . 10.25 „ 10.35  
Imperiali . . . . . 9.20 „ 9.30  
Ruble rusești . . . . . 1.87 „ 1.40

## Bursa de Budapesta.

Din 18 Noem. st. n. 1890.

Renta de aur ung. 6% . . . . . 101.60  
„ „ 4% . . . . . 99.20  
„ „ 5% . . . . . 99.20  
Împrumutul căilor ferate ung. . . . . 113.25  
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune) . . . . . 96.50  
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune) . . . . . 110.—  
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune) . . . . . 89.25  
Bonuri rurale ung. . . . . 89.25  
„ „ cu cl. de sortare . . . . . —  
„ „ bănkjenesec-timșane . . . . . —  
„ „ cu cl. de sortare . . . . . —  
„ „ transilvano . . . . . —  
„ „ croato-slavone . . . . . 104.—  
Despăgubire pentru dijma ung. de vin . . . . . 95.75  
Obligațiunile desp. regalilor . . . . . 138.—  
Împrumut cu premiu ung. . . . . 127.50  
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin . . . . . 88.60  
Renta de hărție austriacă . . . . . 88.25  
„ „ argint austriacă . . . . . 88.25  
„ „ aur austriacă . . . . . 107.75  
Losuri austr. din 1860 . . . . . 145.50  
Acțiunile băncii austro-ungare . . . . . 982.—  
„ „ de credit ung. . . . . 351.50  
„ „ „ austr. . . . . 299.—  
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economi „Albina” . . . . . 102.—  
Argintul . . . . . —  
Galbeni împărătești . . . . . 5.47  
Napoleon-d'ori . . . . . 9.15  
Mărci 100 imp. germane . . . . . 56.70  
Londra 10 Livres sterlingi . . . . . 115.90

Blüthner, Lipsa. — Bösendorfer, Viena.

# PIANURI ALESE

conține negustoria de pianuri

## Heldenberg

ÎN SIBIIU.

Piano mare, piano mic, micron și pianino.

Toate pianurile le dau cu mult mai ieftin, decum le-ar pute cumpăra direct ori-și-care negustor; prelungă aceasta numai ceea-ce e mai bun, ales în fabrici de om expert, prin urmare nu probat numai prin' unu ce cântă pe pian. Pentru judecarea unei construcții nedefectuoase dela un pian, prelungă a pute cânta se mai recer și alte cunoscințe speciale și experiențe.

Acea marfă de rate, pe care firme neînsemnate o fabrică anume pentru provincie și o laudă în liniște prin agenți de deosebite branșe, nu se furnizează.

953 [8-10]

Garanță de mai mulți ani se înțelege de sine.

Fiii lui Schweighofer, Viena.

## INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIIU.

Se află de vîndare:

### Plicuri oficiale

adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecatorie a cărilor funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cereuale, — protopretorului cercual.

község előljáróságától.

Sz. A tekintetes  
megyei árvaszéknek

Hivatalból.  
Portomentes.

ügyben.

100 bucăți 50 cr.

Fritz &amp; Sohn, fundată la 1805. — Frații Stengel.

## Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

### Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu preț redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărășnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstēm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Némcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu preț redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrin.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotoa.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărășnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Văntură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărăgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pécuarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinșă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

## Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1890.

| Budapesta—Predeal   |           |             |             | Predeal—Budapesta |             |           |             | Budapesta—Arad—Teiuș      |             |             |             | Teiuș—Arad—Budapesta      |             |             |             | Copsa-mică—Sibiiu           |             |             |             |
|---------------------|-----------|-------------|-------------|-------------------|-------------|-----------|-------------|---------------------------|-------------|-------------|-------------|---------------------------|-------------|-------------|-------------|-----------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Tren                | Tren      | Tren        | Tren        | Tren              | Tren        | Tren      | Tren        | Tren                      | Tren        | Tren        | Tren        | Tren                      | Tren        | Tren        | Tren        | Tren                        | Tren        | Tren        | Tren        |
| accelerat           | accelerat | de persoane | de persoane | accelerat         | de persoane | accelerat | de persoane | accelerat                 | de persoane | de persoane | de persoane | accelerat                 | de persoane | de persoane | de persoane | accelerat                   | de persoane | de persoane | de persoane |
| Viena               | 3.25      | 8.—         | 10.50       | București         | 7.35        | —         | 4.45        | Viena                     | 8.—         | 10.50       | 3.25        | Teiuș                     | 12.59       | 4.51        | —           | Copsa-mică                  | 4.05        | 10.47       | 7.10        |
| Budapesta           | 9.25      | 2.—         | 7.35        | Predeal           | 1.08        | 5.35      | 9.12        | Budapesta                 | 2.—         | 8.15        | 9.40        | Alba-Iulia                | 1.39        | 5.27        | —           | Șeica-mare                  | 4.35        | 11.17       | 7.43        |
| Szolnok             | 11.22     | 4.05        | 11.07       | Timiș             | 1.37        | 6.19      | 9.41        | Szolnok                   | 4.20        | 11.18       | 1.02        | Vințu-de-jos              | 1.56        | 5.44        | —           | Loamneș                     | 5.16        | 11.58       | 8.27        |
| P-Ladány            | 1.07      | 5.46        | 1.20        | Brașov            | 2.13        | 7.21      | 10.17       | Arad                      | 8.10        | 3.50        | 5.27        | Jibot                     | 2.23        | 6.06        | —           | Ocna                        | 5.47        | 12.29       | 8.59        |
| Oradea-mare         | 2.24      | 7.01        | 3.02        | Feldioara         | 2.48        | 4.00      | 10.32       | Glogovaț                  | 2.20        | 4.10        | 5.50        | Orăștie                   | 2.49        | 6.28        | —           | Sibiiu                      | 6.10        | 12.52       | 9.23        |
| Mező-Telegd         | 2.32      | 7.11        | 3.09        | Apatia            | 3.12        | 4.14      | 11.18       | Győrök                    | 2.34        | 4.22        | 6.02        | Simeria (Piski)           | 3.37        | 6.56        | —           | Sibiiu—Copsa-mică           |             |             |             |
| Rév                 | 3.02      | 7.41        | 3.48        | Agostonfalva      | 3.32        | 5.20      | 11.30       | Pauliș                    | 3.05        | 4.46        | 6.23        | Deva                      | 3.53        | 7.26        | —           | Sibiiu                      | 7.35        | 4.34        | 9.50        |
| Bratec              | 3.33      | 8.16        | 4.31        | Homorod           | 3.47        | 5.47      | 11.51       | Radna-Lipova              | 3.25        | 4.58        | 6.34        | Branișca                  | 4.18        | 7.48        | —           | Ocna                        | 8.02        | 4.58        | 10.14       |
| Bucia               | —         | —           | 4.54        | Hașfalău          | 4.20        | 6.35      | 12.27       | Conop                     | 3.39        | 5.16        | 6.52        | Ilia                      | 4.43        | 8.10        | —           | Loamneș                     | 8.30        | 5.25        | 10.40       |
| Cucina              | 4.26      | 9.05        | 5.40        | Sighișoara        | 5.25        | 8.12      | 1.35        | Bérvava                   | 5.38        | 7.17        | 8.54        | Gurasada                  | 4.53        | 8.20        | —           | Șeica-mare                  | 9.05        | 5.55        | 11.10       |
| Huedin              | 4.58      | 9.35        | 6.22        | Elisabetopol      | 5.45        | 8.47      | 1.59        | Soborșin                  | 5.53        | 7.33        | 9.10        | Zam                       | 5.21        | 8.48        | —           | Copsa-mică                  | 9.34        | 6.20        | 11.35       |
| Stana               | —         | —           | 6.38        | Medias            | 6.12        | 9.29      | 2.32        | Bérvava                   | 6.33        | 8.20        | 9.54        | Soborșin                  | 5.56        | 9.17        | —           | Cucerdea—Oșorheiu—Regh-săs. |             |             |             |
| Aghirș              | —         | —           | 6.59        | Copsa-mică        | 6.33        | 10.10     | 2.59        | Conop                     | 7.22        | 9.16        | 10.09       | Bérvava                   | 6.46        | 9.54        | —           | Cucerdea                    | 2.55        | 8.20        | 2.56        |
| Ghirbău             | —         | —           | 7.11        | Micăsasa          | 6.46        | 10.32     | 3.13        | Gurasada                  | 7.38        | 9.32        | 10.38       | Conop                     | 7.02        | 10.09       | —           | Cheța                       | 3.25        | 8.53        | 3.26        |
| Nădășel             | 5.49      | —           | 7.24        | Blaj              | 6.48        | 10.42     | 3.18        | Ilia                      | 7.54        | 9.51        | 10.51       | Radna-Lipova              | 7.36        | 10.38       | —           | Ludoș                       | 3.41        | 9.11        | 3.42        |
| Cluj                | 6.02      | 10.35       | 7.34        | Crăciunel         | 7.22        | 11.01     | 3.33        | Branișca                  | 8.14        | 10.18       | 11.03       | Pauliș                    | 6.06        | 7.50        | —           | M-Bogat                     | 3.56        | 9.39        | 3.57        |
| Apahida             | 6.27      | 11.23       | 8.11        | Teiuș             | 7.51        | 12.23     | 3.38        | Deva                      | 8.43        | 10.44       | 11.38       | Győrök                    | 6.24        | 8.03        | —           | Cipeu-Iernut                | 4.33        | 10.18       | 4.34        |
| Ghirși              | 7.30      | 12.42       | 9.18        | Aiud              | 7.58        | 1.23      | 4.03        | Simeria (Piski)           | 9.12        | 11.14       | 12.10       | Glogovaț                  | 6.53        | 8.26        | —           | Kerelő-Sz-Pál               | 4.48        | 10.34       | 4.49        |
| Cucerdea            | 7.55      | 1.18        | 9.49        | Vințu-de-sus      | 8.15        | 1.50      | 4.36        | Orăștie                   | 9.34        | 11.39       | 12.10       | Arad                      | 7.06        | 8.38        | —           | Nireșteu                    | 5.11        | 10.58       | 5.12        |
| Uioara              | —         | —           | 1.25        | Cucerdea          | 8.45        | 2.46      | 5.06        | Jibot                     | 9.56        | 12.05       | 12.47       | Szolnok                   | 7.45        | 9.05        | —           | Oșorheiu                    | 5.30        | 11.17       | 5.31        |
| Vințu-de-sus        | —         | —           | 1.33        | Ghirși            | 9.16        | 3.33      | 5.24        | Vințu-de-jos              | 10.17       | 12.26       | 12.58       | Budapesta                 | 7.50        | 9.10        | —           | Reghinul-săs.               | 5.46        | —           | 5.46        |
| Aiud                | 8.21      | 1.55        | 10.22       | Apahida           | 10.36       | 4.32      | 5.45        | Alba-Iulia                | 10.44       | 12.58       | —           | Viena                     | 7.20        | 1.40        | —           | Cheța                       | 5.61        | —           | 5.61        |
| Teiuș               | 8.37      | 2.14        | 10.39       | Cluj              | 10.48       | 5.28      | 5.61        | Teiuș                     | —           | —           | —           | —                         | —           | —           | —           | —                           | —           | —           | —           |
| Crăciunel           | —         | —           | 2.49        | Nădășel           | —           | 6.05      | 5.61        | Simeria (Piski)—Petroșeni | —           | —           | —           | Petroșeni—Simeria (Piski) | —           | —           | —           | —                           | —           | —           | —           |
| Blaj                | 9.14      | 3.02        | 11.36       | Ghirbău           | —           | 6.26      | 5.61        | Simeria                   | 7.17        | 11.28       | 3.50        | Petroșeni                 | 6.05        | 10.42       | 4.08        | Reghinul-săs.               | —           | —           | —           |
| Micăsasa            | 3.33      | 12.04       | 2.49        | Aghirș            | —           | 6.42      | 5.61        | Streiu                    | 7.54        | 12.12       | 4.32        | Banița                    | 6.45        | 11.23       | 4.49        | Oșorheiu                    | —           | —           | —           |
| Copsa-mică          | 9.49      | 3.48        | 12.23       | Stana             | —           | 6.58      | 5.61        | Hățeg                     | 8.45        | 1.08        | 5.20        | Crivadia                  | 7.26        | 11.57       | 5.24        | Nireșteu                    | 7.24        | 5.54        | 10.20       |
| Medias              | 10.07     | —           | 12.39       | Huedin            | —           | 7.24      | 5.61        | Pui                       | 9.39        | 2.03        | 6.15        | Pui                       | 8.07        | 12.33       | 6.04        | Kerelő-Sz-Pál               | 8.07        | 6.87        | 11.02       |
| Elisabetopol        | 10.30     | —           | 1.08        | Cluj              | —           | 7.47      | 5.61        | Crivadia                  | 2.51        | 2.51        | 7.03        | Hățeg                     | 8.51        | 1.19        | 6.43        | Cipeu-Iernut                | 8.29        | 6.58        | 11.23       |
| Sighișoara          | 11.06     | —           | 1.50        | Nădășel           | —           | 7.47      | 5.61        | Banița                    | 11.26       | 3.30        | 7.28        | Streiu                    | 9.41        | 2.09        | 7.28        | M-Bogat                     | 9.02        | 7.28        | 11.53       |
| Hașfalău            | 11.21     | —           | 2.06        | Ghirbău           | —           | 7.47      | 5.61        | Petroșeni                 | 12.—        | 4.02        | 8.15        | Simeria                   | 10.20       | 2.47        | 8.—         | Ludoș                       | 9.35        | 7.41        | 12.06       |
| Homorod             | 12.37     | —           | 3.20        | Stana             | —           | 7.47      | 5.61        | Arad—Timișoara            | —           | —           | —           | Timișoara—Arad            | —           | —           | —           | Cheța                       | 9.51        | 7.57        | 12.22       |
| Agostonfalva        | —         | —           | 3.56        | Huedin            | —           | 7.47      | 5.61        | Arad                      | 6.41        | 12.20       | 9.10        | Timișoara                 | 7.20        | 3.30        | 8.15        | Cucerdea                    | 10.23       | 8.25        | 12.50       |
| Apatia              | —         | —           | 4.19        | Cucina            | —           | 7.47      | 5.61        | Aradul-nou                | 7.09        | 12.44       | 9.22        | Sân-Andrei                | 7.09        | 3.16        | 7.59        | Simeria (Piski)—Hunedoara   |             |             |             |
| Feldioara           | —         | —           | 4.44        | Bratec            | —           | 7.47      | 5.61        | Németh-Ságh               | 7.31        | 1.09        | 9.41        | Mercizfalva               | 6.51        | 2.43        | 7.25        | Simeria (Piski)             | 11.05       | 8.38        | —           |
| Brașov              | —         | —           | 5.20        | Rév               | —           | 7.47      | 5.61        | Vinga                     | 7.58        | 1.37        | 10.01       | Orșizfalva                | 6.35        | 2.26        | 7.04        | Cerna                       | 11.26       | 8.59        | —           |
| Timiș               | 3.15      | —           | 6.14        | Mező-Telegd       | —           | 7.47      | 5.61        | Mercizfalva               | 8.14        | 1.54        | 10.14       | Vinga                     | 6.17        | 1.59        | 6.37        | Hunedoara                   | 11.55       | 9.28        | —           |
| Predeal             | 3.47      | —           | 6.45        | Oradea-mare       | —           | 7.47      | 5.61        | Sân-Andrei                | 8.29        | 2.10        | 10.26       | Németh-Ságh               | 6.05        | 1.39        | 6.18        | Hunedoara—Simeria (Piski)   |             |             |             |
| București           | 9.30      | —           | 11.45       | P. Ladány         | —           | 7.47      | 5.61        | Timișoara                 | 8.45        | 2.27        | 10.39       | Aradul-nou                | 5.50        | 1.21        | 5.55        | Hunedoara                   | 6.—         | 2.15        | —           |
| Murș-Ludoș—Bistrița |           |             |             | Budapesta         | —           | 7.47      | 5.61        | Ghirși—Turda              | —           | —           | —           | Arad                      | 5.30        | 12.35       | 5.25        | Simeria                     | 6.45        | 3.—         | —           |
| Murș-Ludoș          | —         | —           | 4.—         | Viena             | —           | 7.47      | 5.61        | Ghirși                    | 7.40        | 10.50       | 3.50        | Turda                     | 6.05        | 9.40        | 2.40        | Simeria (Piski)—Hunedoara   |             |             |             |
| Tagu-Budatelic      | —         | —           | 7.07        | —                 | —           | 7.47      | 5.61        | Turda                     | 8.—         | 11.10       | 4.10        | Ghirși                    | 6.25        | 10.—        | 3.—         | Hunedoara                   | 6.26        | 2.41        | —           |
| Bistrița            | —         | —           | 9.59        | —                 | —           | 7.47      | 5.61        | Ghirși                    | —           | —           | —           | —                         | —           | —           | —           | Simeria                     | 6.45        | 3.—         | —           |

Nota: Numeriile lucrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu sub responsabilitatea lui Ioan Popa Necșu.